

6. sep. 1835

AFSENDER

Martinus Rørbye

MODTAGER

Jørgen Hansen Koch

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Generel kommentar:

Brev nr. 48 på Rørbyes liste over afsendte breve 1834-37.

Afsendersted:

Napoli

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Sian

Gottlieb Bindesbøll

Adam Wilhelm Moltke-Bregentved

Walter Scott

Henriette Wulff

Peter Wulff

Omtalte værker:

Parti af torvet i Amalfi

Arkivplacering:

Det kgl. Bibliotek, NKS 2335, 2°

TRANSSKRIFTION

Neapel den 6te September 1835.

Allerede længe kjære Her Etatsraad, har det været min agt, med et Par Ord, at lade Dem viide hvorledes jeg havde |det|; altiid er det imidlertiid bleven udsat, da jeg nemlig syntes, at hvad jeg kunne have at skrive om, maaske neppe vilde lønne Dem den Uleilighed, at læse disse Linnier; dog nu, stolende paa Deres Tolmodighed vil jeg ikke udsætte det længere, og, da jeg ogsaa nu er i Begreb med at forlade Neapel, og vende tilbage til Rom, kunne jeg ikke gjøre dette Skrit, uden at lade Dem det viide, og med dette, tillige, hvorledes, og med Hvad, jeg har beskæftiget mig i Sommer. – De er ved Deres Svoger¹ og Svigerinde² formodentlig bleven viidende om hvorledes jeg havde tilbragt min Tiid i Rom, og jeg vil derfor Intet berøre desangaaende; hvad nu derimod mit Ophold angaaer her, da skal jeg tage mig den Frihed at gjøre Dem bekjent dermed, liigesom jeg ogsaa udbeeder mig at Etatsraaden vil være saa god, at meddeele Academiet hvad de synes passende, saa at det derved kan blive vidende om hvad jeg foretager mig. – Efter min Ankomst hertil i Foraaret tog jeg, efter et kort Ophold her i Byen iselskab med Bindesbøll,³ og nogle tyske Arcitecter, til Pompeii, besøgte Pæstum, og saae iøvrigt Alt, hvad der her i Egnen ellers er mærkeligt;⁴ men da denne Tuur blev foretaget i temmelig kort Tiid, var det, der blev arbeidet kun ringe, og langt fra saaledes, at det kunde have Navn af Studier, og efter at jeg var kommen tilbage, iilede jeg derfor strax igjen med at forlade Neapel, og tog derfor til Procida, hvor jeg havde seet Tiing, som jeg nok troede værd at tegne, og male. Efter et Ophold af 14 Dage der,⁵ opslog jeg min Bopæl i Sorre[n]t, hvor jeg gjorde fleere malede Studier,⁶ hvoraf man vil, efter min Meening kunde gjøre ret nette Malerier, og det var ogsaa min Agt i Vinter at sætte dette i værk; men da jeg fra Sorrent reiste til Amalfi, fandt jeg der endnu meere interessante Sager, og med at male disse har jeg beskæftiget mig •2• i den seenere Tiid. Men omendskjønt jeg ikke synes at have ødslet med min Tiid, har jeg dog langt ifra ikke faaet saa meget bestilt, som jeg tidligere havde gjort Regning paa, hvilket jeg isærdeleshed maae tilskrive den uhyre Heede her om Sommeren, der ofte gjorde Alt Arbeide næsten umuligt, og foruden dette ogsaa en Sygdom, der i Amalfi i nogen Tiid gjorde mig aldeles sløv. Jeg maatte imidlertiid være glad ved at mit vigtigste Studium der næsten alt var færdigt, da den fatale Sygdom indfandt sig; thi efter denne vilde jeg maaskee neppe haft Kraft eller Lyst til at begynde derpaa. – At opregne for Dem kjære Her Etatsraad, hvad mine Studier saaledes forestiller, lader sig ikke vel gjøre; men jeg vil ikke undlade at siige Dem, at det Vigtigste forestiller det Heele, som de veed, saa høist smukke Torv i Amalfi;⁷ det var

et Arbeide, der allene medtog over 14 Dage; men jeg har da ogsaa et Studie, hvoraf jeg tillige med de dertil hørende Tegninger, kan gjøre et Malerie i en betydelig større Maalestok og som jeg vist troer, vilde have Interesse hjemme, vis jeg nogenlunde var heldig med Udførelsen. Og jeg vilde sætte mig beste Haab hertil, da allerede saa meget er gjort, som jeg troer ikke uheldigt; jeg kan forsikre Dem om, at jeg med en Slags Frygt skreed dertil, dels fordi Foretaget virkelig ikke var ubetydeligt, og dels ogsaa, fordi jeg uundgaaelig maatte udsætte mig for det heele Amalfitanske Publicum's Nysgjerrighed, idet jeg saaledes tog Plads paa det meget levende [overstreget: Plads] [Torv]: Dog det gik langt over Forventning godt, allerede iforveien havde jeg talt om dette med Staden's meget betydende Ciceron, og hans Søn tjente mig nu under det heele Arbeide, som Garde, idet jeg overlod til ham saa meget som muligt at holde ryddeligt for Drengene, og der vankede i denne Anledning manget godt Slag for de Gjenstridige, han fik jo rigtignok ogsaa et Par Gange sin Part, idet han havde indladt sig med den Stærkere; men i det Heele tagen var Folk paa ingen Maade slemme, og naaer jeg bemærkede nogen, der ikke paa hans Anmodning vilde forføie dem bort, da behøvede jeg blodt med et Par gode Ord at anmode dem derom, og de opfyldte da strax min Begjæring. Med Honoratiores lod det sig imidlertid ikke saaledes gjøre, dem maatte man lade have deres Villie; men mange af dem var mig ogsaa til meget Nytte, og havde jeg villet have en Gendarm hos mig, da kunde jeg blodt have modtaget Tilbudet derom; men jeg foretrak det som det gik, meere i all venskabelighed; ved mit lange Ophold der var jeg bleven godt bekjendt med en stoer Deel Folk af alle Stænder og disse vare nu alle mine Venner og hjalp mig tilrette naar jeg ønskede det. Man skulde neppe troe det; men efter Drengene følge bestemt de Geistlige her i Nysgjerrighed, og kom først een af disse for at see, da kunde jeg være vis paa snart at have alle hans Bekjendte, og derunder endnu en Sværm •3• Andre, hvem det interesserede saaledes mangegange i Tiimer at være mine Tilskuere idet de indbyrdes imellem dem langt ifra var sparsom med deres Roes. Jeg kunde fylde fleere Ark, vis jeg vilde begynde at fortælle Dem nogle af de høist snurrige Tilfælde og Anecdoter jeg i de Dage der oplevede; men dette maae jeg have mig forbeholdent til jeg igjen kommer hjem, da er jeg til Deres Tjeneste dermed, forudsat at de vil høre derpaa, dog er Deres Tolmodighed ikke saa stoer kjære Her Etatsraad, da er jeg overbeviist om at finde et villigt Øre hos deres Svigerinde Frøken Jette² hvis Interesse for Alt hvad der angaaer Italien, tidligere var liige saa stoer, som min nu er det; og mine Historier om Signora Sian⁸ og hendes Søn Skrædderen, ved hvis Butique jeg i Amalfi residerede, skal vel en Aften

være istand til at aflokke hende manget Smil: Dette omtalte gl: Kone var nemlig en Person, ganske i W: Schott's⁹ Stiil, og for mig dengang høist vigtig, da hun havde taget mig under sin særdeeles Beskyttelse, og var Ordenen omkring mig ikke paa anden Maade at erholde, da behøvede jeg blodt at forlange hendes Assistants, og hun anstille strax de hæsligste Forfølgelser paa Torvet, bevæbnet med hendes italienske Feiekost, og som hendes Reserve stod Skrædderen med sin uhyre Sax, truende Alt med sit Vaaben, der ikke adlød. – Dog kjære Her Etatsraad, Alt dette er nu forbi, og jeg befinder mig igjen her i Neapel, og iiler med at gjøre Dem bekendt men [dvs. med] en Beslutning, som jeg under Skrivningen af disse Linnier har taget, og som gjør det nødvendigt for mig, mere end nogensinde at anmode Dem om Deres fremtiidige Bistand; De har hiidindtil været mig saa god, at jeg tør haabe, at De vil vedblive dette kjær Her Etatsraad, og jeg, drage saa megen Nytte af min Reise, som jeg veed De ønsker mig. Sagen er nu denne: Bindsbøll vendte idag tilbage fra et Ophold i Pompei for nu snart at tiltræde sin allerede længe bestemte Reise til Grækenland; jeg har besluttet at tage med, og jeg troer ikke at dette [kan være] andet end til min Fordeel, da Bestemmelsen er at vi skulde være tilbage i Rom i Januar Maaned, og jeg i Løbet af den Tiid, da kan have Haab om, at have samlet Stof til Malerier, der vist vil kunne have megen Interesse, saa meget mere, som ingen af de danske Malere før har været der, hvor der vist maae være en saare riig Mark. Da vi ere to ville vi kunne reise med langt mere Interesse, maaske ogsaa billigere, og [jeg] kan ikke troe, at De vil kunne misbillige denne Beslutning, der vel for Øjeblikket medfører et større Pengeforbrug; men som [da] i Tiiden vist vil kunne lønne sig for mig. De kjender mine Peng[esagers] mislige Stilling, jeg behøver ikke at detailliere dette for Dem, der selv har reist saa meget, og kjende alle Forhold; men jeg behøver vel at udbeede mig Deres, mig saa vigtige Bevaagenhed, og er De saa god at skjænke mig denne, da skrider jeg trøstig viidere, og venter blodt paa Tiiden engang at kunne takke Dem for all Deres Godhed for mig. •2•

Da jeg vilde tabe formeget paa at omsætte de Penge jeg sidst fik udbetal af mit Stipendium, forstrækker Bindsbøll mig, da han har faaet Kreditiv paa Athen, og jeg skal da tilbagebetale ham dette, naaer vi kommer tilbage til Rom, hvorpaa jeg herfra har ladet mig give en Vexel. Da vil imidlertid formodentlig det meeste af disse Penge være forbrugte, og inden der saa lader sig erhverve noget medgaaer ogsaa endeel Tiid, muli-
•1• gen at jeg da kunde faae noget af det tredie Aars Stipendium udbetalt, og det store Deficit, der da allerede finder Sted, maae jeg naaer den Tiid kommer henvende mig til Dem om, da Deres Indflydelse maae herlige[?]

mig til at erholde et Tillæg uden hvilket jeg kommer slemt daran. Det er maaske formeget forlangt kjære Her Etatsraad; men jeg stoler i Alt paa Dem, og har ikke andet hvor med jeg kan gjengælde Dem dette end at forsikke Dem om min Taknemmelighed, og er jeg Deres mest forbundne Tjener M. Rørbye

Jeg maae beede Dem at hilse Deres Svoger og Svigerinde, og takke dem for all deres Opmærksomhed mod mig i Rom, og beeder jeg Dem at gjøre Academiet bekendt med min Reise, og at hilse Dher Professorer, og vis det kan passe sig, da ogsaa Moltke¹⁰ som jeg veed har lidt Godhed for mig. Levvel kjære Her Etatsraad, og glem ikke Deres Client.

¹ Peter Wulff.

² Henriette Wulff.

³ Gottlieb Bingesbøll.

⁴ Se dagbogen i dagene 28. maj til 12. juni 1835.

⁵ Se dagbogen i dagene 19. juni til 3. juli 1835.

⁶ Se dagbogen i dagene 4.-27. juli 1835.

⁷ Parti af torvet i Amalfi.

⁸ Sian.

⁹ Walter Scott.

¹⁰ Adam Wilhelm Moltke-Bregentved.

Handwritten text in cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper. The main body of text is written in a dense, flowing cursive. At the top right, there is a date: "Neapel den 6. September 1792." The text is written in a language that appears to be Danish or Norwegian, based on the context of the source. The handwriting is highly stylized and characteristic of the late 18th or early 19th century. The paper shows signs of age, including some discoloration and a slightly textured surface. The text is written in a single column, with some lines extending to the left margin. There are some faint markings and possibly a signature or initials at the bottom left of the page.

1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

Handwritten text, likely a letter or document, written in cursive script. The text is written on aged paper and appears to be a formal correspondence. The main body of the text is written in a dense, flowing cursive. On the left side, there is a vertical column of text, possibly a margin or a separate note, written in a similar but slightly more condensed cursive. The paper shows signs of age, including some staining and wear.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

